

REDOVITO IDITE NA PREGLEDE OČJU!

Nakon postavljanja dijagnoze dijabetesa trebalo bi odmah napraviti pregled očne pozadine. To je vrlo važno jer većina pacijenata tada još nema oštećenja na oku. Redovitim kontrolama oštećenje se otkrije u početnom stadiju i izbjegava se liječenje

dr. Ivan Boras,
oftalmolog

Oko je jedan od najčešće zahvaćenih organa kod osoba s dijabetesom. Komplikacije na oku mogu biti relativno bezazlene, a u najtežem obliku mogu dovesti i do sljepoće.

Dijabetes je vodeći uzrok slabog vida i sljepoće među radno sposobnom populacijom u Europi. To uzrokuje enormne troškove liječenja, invalidnost zbog nesposobnosti obavljanja posla, a da ne govorimo o drastičnom padu kvalitete života. Dijabetes može oštetiti cijelo oko. Promjene se mogu javiti na vjeđama i spojnicama, što uzrokuje češću upalu prednjeg dijela oka. Dijabetičari se

češće žale na simptome suhog oka kao što su peckanje, žuljanje ili osjećaj iritacije oka. Smatra se da dijabetes ubrzava razvoj katarakte te je ona i do tri puta češća nego kod osoba iste dobi koje nemaju dijabetes. Katarakta dovodi do slabljenja vida i navodi pacijenta da potraži stručnu pomoć.

Najvažnija i najopasnija komplikacija dijabetesa na oku je dijabetička retinopatija. Radi se o stanju kada dijabetes ošteti krvne žilice u dijelu oka koji se zove retina. Retina je unutarnji sloj oka, vrlo tanak, koji se sastoji isključivo od živčanih vlakana. Smatra se da će oko 90% osoba s dijabetesom imati neki stupanj oštećenja retine.

Kod osoba s dijabetičkom retinopatijom zbog oštećenja krvnih žilica u centru oka, tzv. makuli ili žutoj pjegi, dolazi do nakupljanja tekućine među živcima. To stanje naziva se dijabetički makularni edem i uvijek dovodi do oštećenja centralnog vida. Osoba to primjećuje kao zakrivljenost ravnih linija, nemogućnost čitanja ili raspoznavanja detalja na licu. Ako se ovo stanje ne liječi, dolazi do trajnog oštećenja živaca i trajnog gubitka vida. Bolest se lako dijagnosticira i prati suvremenim dijagnostičkim metodama kao što je OCT ili optička koherentna tomografija. Radi se o brzom i potpuno sigurnoj metodi koja daje točan prikaz centra oka, tj. žute pjege. OCT, a posebno upotreba injekcija koje se daju direktno u oko, doveli su do revolucije u liječenju ove teške očne komplikacije dijabetesa.

SIGURNO I BEZBOLNO

Danas postoji više vrsta lijekova koji se potpuno sigurno, brzo i bezbolno daju u oko te sada prvi put možemo ne samo zaustaviti gubitak vida nego ga kod većine pacijenata možemo i popraviti. Zbog loše cirkulacije u oku dijabetes dovodi i do rasta divljih krvnih žila, tj. neova-

skularizacija. One rastu po površini retine u unutrašnjosti oka i često pucaju uzrokujući krvarenje u unutrašnjosti oka.

Osoba to primijeti kao naglo slabljenje vida. Uz nove krvne žile raste i vezivno tkivo, koje pak može dovesti do odljepljenja očne pozadine ili ablacije. To se smatra najtežom komplikacijom dijabetesa na oku. Za suzbijanje rasta divljih krvnih žila i vezivnog tkiva već se niz godina koristi laser, koji se pokazao uspješnim i sigurnim u sprečavanju gubitka vida. Ako je bolest uznapredovala, laser neće biti dovoljan da se zaustavi bolest pa je u tom slučaju potrebna operacija. Za čišćenje krvi iz oka i saniranje odljepljenja očne pozadine izvodi se operativni zahvat - vitrektomija. To je danas rutinski način liječenja bolesti očne pozadine. Prednosti su mu što se izvodi u lokalnoj anesteziji, bezbolan je i vrlo uspješan.

USPJEŠNO LIJEČENJE

Liječenje komplikacija dijabetesa na oku danas je vrlo uspješno i sigurno, uz to možemo spriječiti sigurno slabljenje vida, a kod većine pacijenata i vratiti vid. Ipak, treba nastojati da se komplikacije i ne razviju, stoga je prevencija koja se postiže redovitim očnim pregledima i dobrom kontrolom šećera najvažnija.

Nakon postavljanja dijagnoze dijabetesa trebalo bi odmah napraviti pregled očne pozadine. To je vrlo važno jer većina pacijenata u trenutku postavljanja dijagnoze dijabetesa nema oštećenja na oku. Smatra se da je potrebno barem pet godina da dijabetes izazove oštećenja na očima.

Ako dijabetičar shvati važnost promjene životnog stila, prehrane, redovitog uzimanja lijekova te suradnje s liječnicima, oštećenje na očima uopće se ne mora javiti ili će biti u početnom stadiju pa se neće ni morati liječiti.